

میرزا جواد تبریزی، وحید خراسانی، محمدتقی بهجت، سیدموسی شبیری زنجان‌ی و جعفر سبحانی و در منطق و فلسفه از حسن‌زاده آملی، عبدالله جوادی‌آملی، محمدتقی مصباح‌یزدی و سیدمنیرالدین حسینی الهاشمی نام برد.

نام آخر از بقیه اشتهار کمتری دارد اما اتفاقاً روی آن باید بیشتر درنگ کرد. چندان که محمدحسین خوشوقت در واکنش به توثیت یاسر جبرایلی به همین نام «منیرالدین» اشاره کرد. حالا شاید بتواند ربط شهر «نور» با معرفی آقای میرباقری را هم که در آغاز روایت اشاره شد بهتر دریافت: نور و منیر!

آقای خوشوقت نوشته است: «مهدی میرباقری مرید منیرالدین است. او آن قدر بزرگ است که فیزیک، شیمی و همهٔ علوم تجربی و انسانی را باطل می‌داند و معتقد است حتی علوم پایه را هم باید اسلامی کرد. از دیگر کمالات او این است که ارتباط علمی و غیرعلمی با غرب را هم رد می‌کند و می‌گوید در انزوا تمدن ساخت.»

اهمیت این توثیت را هنگامی بیشتر درمی‌یابیم که بدانیم حسین خوشوقت برادر همسر فرزند ارشد رهبری است. درست است که همه دیدگاه‌های منصوبین را هم نمی‌توان نسبت داد چه رسد به منسوبین را و خاصه اگر نسبی نه و سببی باشند اما به سبب ملاحظاتِی که دارند بی‌محبا در این‌گونه موارد نظر نمی‌دهند و یکی از قرائن اصلی در زاویه با دیدگاه‌های رهبری همین است و گراف نیست اگر ادعا شود مهدی میرباقری بی‌ملاحظه‌تر از مصباح یزدی نظر می‌دهد و درست‌تر همان است که مرید منیرالدین معرفی شود نه مصباح چراکه مرحوم مصباح با علم به علاقه آیت‌الله خامنه‌ای به دکتر شریعتی دیدگاه‌های اختلافی گذشته را طرح نمی‌کرد و اینان ایایی در بیان نظریات بنیادگرایانه و شبه‌اخوانی خود ندارند.

جا دارد به سعید جلیلی نامزد ناکام انتخابات اخیر بازگردیم و یادآور شویم مهدی میرباقری در سال ۱۳۹۲ از کاندیداتوری سعید جلیلی حمایت کرد و در سال ۹۶ از مرحوم ابراهیم رئیسی و احتمالاً یکی از کسانی که جلیلی را نیز به همین مسیر دعوت کرد.

برخی از حامیان او ستنیز با تمدن غرب را انکار می‌کردند و می‌گفتند تنها مخالف ارتباط منفعلانه با جهان غرب است زیرا معتقد است انقلاب اسلامی ایران، آغاز احیای مجدد اسلام از لحاظ اجتماعی و بازگشت آن به عرصهٔ تمدنی است و برای این کار به یک انقلاب فرهنگی و علمی نیازمند هستیم نه مبارزات سیاسی و نظامی. اکنون بهتر می‌توان دریافت که ریاست‌جمهوری سعید جلیلی به حاکمیت چه تفکری می‌انجامید و به‌رغم ظاهر آن براساس آنچه در بالا آمد تا چه حد با اندیشه‌های امام خمینی و رهبری زاویه و فاصله داشته است.

به توثیت‌ها و واکنش‌های چند فعال سیاسی و فکری در واکنش به مواضع و دیدگاه‌های آقای میرباقری در متن اشاره شد. در آخر می‌توان توثیت یک چهره نه‌چندان سرشناس را نقل کرد که خطر آن نبود که از بیخ گوش ترامپ گذشت با خش و خراشی که بر گوش او به جا گذاشت. خطر واقعی از بیخ گوش ما گذشت که کم مانده بود به مسیری دیگر درافتیم؛ خطری که در غیاب اتخاذ رویکردهای توسعه‌محور و متناسب با روحیه تکثرگرای ایرانی در سایه نشسته است.

می‌کند که همان حمله موجب شد تا ایران نفوذ خود در منطقه را افزایش دهد.»

در بخش دیگری از این گزارش می‌خوانیم: «ونس از هدف قرار دادن قاسم سلیمانی حمایت کرده و آن را یکی از اقدامات درست ترامپ معرفی کرده است. او همچنین خروج ایالات متحده از برجام را یکی دیگر از تصمیمات مناسب ترامپ می‌داند. با این حال او برعکس نومحافظه‌کارانی چون جان بولتون و مایک پمپئو طرفدار حمله نظامی به ایران نبوده و نیست. او در گفت‌وگوهای مختلف خود تأکید کرده که حمله نظامی به ایران می‌تواند بی‌ثباتی قابل توجهی را در منطقه به بار بیاورد. با این حال او موافق اعمال فشار بر ایران است تا تهران نتواند نفت بفروشد. در مورد روسیه و اوکراین هم مواضع ونس با دیدگاه‌های ترامپ همخوانی دارد. او می‌گوید حمایت‌های نظامی و مالی واشنگتن از کی‌یف نمی‌تواند به جنگ پایان دهد. ونس همچنین حمایت از اوکراین و اسرائیل را دو مسئله متفاوت می‌خواند و تأکید می‌کند که حمایت از اسرائیل به دلایل راهبردی باید حتماً دنبال شود.»

در بخش دیگری از این گزارش می‌خوانیم: «ونس طرفدار خروج ایالات متحده از ناتو نیست اما می‌گوید کشورهای اروپایی باید بیشتر برای صنایع دفاعی خود هزینه کنند؛ ایده‌ای که ترامپ بارها بر آن تأکید کرده است. ونس همچنین می‌گوید ایالات متحده باید بیشتر به سمت شرق و خطرات و تهدیداتی که از جانب چین متوجه آمریکا است تمرکز کند.» در حال حاضر یکی از نگرانی‌های رهبران اروپایی، قدرت گرفتن مجدد ترامپ در آمریکا و بازگشت او به کاخ سفید است. چرا که ترامپ در سال‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۰ که رئیس‌جمهور آمریکا بود، چالش‌های زیادی با کشورهای اروپایی و البته، سازمان‌ها و قراردادهای بین‌المللی داشت.

ونس در آخرین مصاحبه خود با فاکس ضمن انتقاد از عملکرد بایدن در جنگ غزه گفت: «او جنگ را طولانی کرد... او کار را برای ما سخت‌تر کرد که به صلحی پایدار برسیم. شما دو چیز را می‌خواهید، یکی می‌خواهید این جنگ هر چه زودتر تمام شود، زیرا که هر چه طولانی‌تر شود، شرایط اسرائیل دشوارتر می‌شود. اما دوم، بعد از جنگ روند صلح میان اسرائیل، عربستان سعودی، عمانی‌ها و سایر کشورها تجدید شود.» وی با اشاره به پیمان ابراهیم، آن را مهم‌ترین تلاش دیپلماتیک دوره ترامپ معرفی کرد که بی‌با توجهی بایدن مواجه شده است. ونس درباره پیمان ابراهیم ادعا کرد: «پیمان ابراهیم نویدبخش اتحاد اسرائیل با برخی از کشورهای عربی سنی بود. ما باید امکان همکاری اسرائیل و کشورهای عربی را فراهم کنیم تا یک موازنه‌ای علیه ایران ایجاد کنیم.»

را که باید با انبر گرفت می‌بوسیم. چه معنی می‌دهد بزرگان حوزه از این کتاب تعریف می‌کنند؟ او پدر امیرالمؤمنین را مشرک می‌داند. از دل این عرفان حکومت درمی‌آید؟ از دل مولوی کی در می‌آید؟ این تفکر، باطل است. اما ما اسیر این تفکرات هستیم. با عرفان حداقلی و اسلام حداقلی نمی‌شود با تمدن حداکثری غربی جنگید. بصیرت یعنی این.»

خودحق‌پنداری و دیگرباطل‌پنداری چنان در اندیشهٔ میرباقری موج می‌زند که برخی حتی در تشبیه او به مرحوم مصباح یزدی هم دچار تردید شدند چون آیت‌الله فقید در عین اشتها به نگاه خاص و نفی پلورالیسم و تکثر دینی در بنیان اندیشه خود به معنی سیاسی کلمه اقتدارگرایی مطلق نبود بلکه آن مسیر را برای به قدرت رسیدن و در رقابت با اندیشه‌های دیگر برگزیده بود درحالی‌که در آنچه میرباقری می‌گوید بنیادگرایی بی‌هیچ اما و اگر مشهود است. در میان واکنش‌ها به دیدگاه‌های آقای میرباقری و آنچه سیدياسر جبرایلی ادعا کرده بود (در چارچوب و امتداد اندیشه امام و رهبری به تبیین عالمانه کاستی‌های معرفتی تمدن غرب می‌پردازد) نکته‌ای که حجت‌الاسلام مرتضی روحانی بر آن تأکید ورزید نشان داد داستان فراتر از اینهاست: «نگرش جناب میرباقری به منطق، فلسفه و عرفان به صورت بنیادین با امام و رهبری متفاوت است. نوع نگاه ایشان به علم و دستاوردهای بشری نیز به‌طور کامل متفاوت از امام و رهبری است. دیدگاه‌های ناب‌گرایانه ایشان نه‌تنها پیش‌برندهٔ چرخهٔ تمدن اسلامی نیست بلکه خود یک جریان پس‌رونده است.»

عبدالرضا دوری، فعال سیاسی اصول‌گرا هم در مقابل «نجس دانستن مثنوی معنوی مولوی» این جمله از رهبری را نقل کرد: «مثنوی معنوی، اصول اصول دین است. مولانا یک‌سره اسلام ناب و معرفت توحیدی خالص است.»

تفاوت نگاه از همین تعبیر آخر به وضوح پیداست ولی آنچه بیشتر رخ نموده نوعی تمدن‌ستیزی است که فراتر از تقابل‌های سیاسی است. این درحالی است که امام خمینی در ۱۲ بهمن ۱۳۵۷ در بهشت زهرا در توضیح این که «ما با سینما مخالف نیستیم» با صدای بلند و رسا گفت: «سینما یکی از مظاهر تمدن است». به بیان دیگر با مظاهر تمدن سر جنگ نداریم و بلافاصله تصریح کرد: «ما با سینما مخالف نیستیم. ما با فحشا مخالفیم.»

تفاوت در همین است. نگاهی که تمدن غرب را یک‌سره انکار می‌کند و نگاه دیگر که به وضوح در کلام امام و رهبری متجلی است که اصل تمدن غرب را منکر نیست و بخش‌هایی را مستننا می‌سازد. با این همه اشارات و توضیحات آیت‌الله میرباقری همچنان نامی کاملاً آشنا نیست و چون گفته شده نماینده استان البرز در مجلس خبرگان رهبری بوده و اکنون نماینده استان سمنان است شاید تصور شود زاده و بالیده کرج یا سمنان است اما به‌هیچ‌یک انتسابی ندارد چون در سال ۱۳۴۰ خورشیدی در قم به دنیا آمده و به جز عضویت او در خبرگان رهبری تنها جایگاهی که با آن معرفی شده این است: ریاست فرهنگستان علوم اسلامی قم.

روشن است که سن او اقتضا نمی‌کرده شاگرد امام خمینی باشد و از مهم‌ترین استادان او در فقه و اصول می‌توان از آیات:

▼ گردش به چپ

به گزارش یورونیوز، برای دهه‌ها، موکرات‌ها حزب مورد توفیق اتحادیه‌های کارگری بودند، درحالی‌که جمهوری‌خواهان ظاهراً با آنها دشمنی داشتند با این حال، در شب افتتاحیه کنوانسیون ملی جمهوری‌خواهان یا آر.ان.سی، ترامپ از شان اوبراین، رئیس اتحادیه کارگری موسوم به «اتحادیه بین‌المللی برادری تیمسترز» دعوت کرد تا آخرین سخنرانی این نشست را ایراد کند. اوبراین از هر دو حزب بزرگ سیاسی به دلیل عدم حمایت کافی از کارگران انتقاد کرد. با توجه به سابقه طولانی حزب جمهوری‌خواه در اجرای قوانین ضد کارگری، سخنرانی یک رئیس اتحادیه بزرگ کارگری در گردهمایی جمهوری‌خواهان بسیار غیرمعمول است. سخنرانی اوبراین که با استقبال متفاوتی از سوی جمهوری‌خواهان مواجه شد، شامل انتقاد از جو بایدن هم بود. بایدن که اغلب ادعا می‌کند «نزدیک‌ترین رئیس‌جمهور تاریخ به اتحادیه‌های کارگری» است، اکنون به همراه اعضای حزبش قاعدتاً نباید تصور کند که از حمایت اتحادیه‌های کارگری برخوردار است. اوبراین با تأکید بر اینکه اتحادیه‌های کارگری مستقل هستند و هیچ حزب سیاسی نمی‌تواند حمایت آن‌ها را بدیهي تلقی کند، اعلام کرد: «ما وابسته به هیچ‌کس یا هیچ حزبی نیستیم.» ترامپ امیدوار به جذب آرای کارگران است.

▼ ونس، ایران، اسرائیل و اوکراین

با توجه به انتخاب ونس از سوی ترامپ، نظرات او درباره مسائل مختلف مثل بحران خاورمیانه، قدرت گرفتن چین، جنگ در اوکراین و همچنین مسائل داخلی آمریکا مثل سقط جنین، حقوق اقلیت‌ها و مانند آن مورد توجه قرار گرفته است. الجزیره انگلیسی در بازخوانی نظرات ونس نوشته است: «او قائل به هیچ محدودیتی در حمایت از اسرائیل در جریان جنگ با حماس نیست. ونس با حمله مستقیم به ایران مخالف است مگر اینکه ایرانی‌ها نیروهای آمریکایی را به‌طور مستقیم هدف قرار بدهند.» یورونیوز نیز درباره دیدگاه‌های ونس در حوزه سیاست خارجی نوشته است: «او در سیاست خارجی یکی از حامیان اسرائیل بوده و حماس را مسئول کشته شدن فلسطینی‌ها می‌داند. ونس همواره از بایدن به خاطر تحت فشار قرار دادن اسرائیل انتقاد کرده است. او معتقد است که آمریکا باید مسائل مربوط به خاورمیانه را به اسرائیل و کشورهای عربی متحد ایالات متحده بسپارد. ونس توافق ابراهیم میان اسرائیل و چند کشور عربی را نمونه موفق‌ی دانسته که قابلیت گسترش دارد. سناتور ایالت اوهایو حمله آمریکا به عراق را اشتباه دانسته و معتقد است که مقام‌های وقت در دولت در خصوص عراق به مردم دروغ گفته‌اند. او همچنین استدلال

سمفونی خطوط

احمد عربانی

رخداد بین‌الملل

افزایش تنش در فلسطین

▼ حمله در طولکرم

در تیراندازی نزدیک شهرک «بیت لید» در شرق طولکرم واقع در کرانه باختری سه صهیونیست زخمی شدند. براساس گزارش منابع فلسطینی، این عملیات نزدیک شهرک «شافی شومرون» در استان نابلس رخ داد. هنوز هویت فلسطینی عامل این تیراندازی مشخص نیست ولی ارتش اسرائیل ایست بازرسی دیر شرف در نزدیکی نابلس را مسدود کرد. کانال ۱۲ رژیم صهیونیستی گزارش داد که در پی این عملیات ارتش اسرائیل به حال آماده‌باش درآمد و جست‌وجو برای یافتن عامل این تیراندازی ادامه دارد. خبرنگار الجزیره گزارش داد در پی این عملیات نیروهای اشغالگر به روستای رامین در شرق طولکرم یورش بردند. از سوی دیگر، یک جوان فلسطینی صبح دیروز در جریان درگیری‌های شهر البیره به ضرب گلوله نظامیان صهیونیست شهید شد. رسانه‌های اسرائیلی گزارش دادند که در عملیات ضدصهیونیستی دیشب مبارزان فلسطینی با سلاح سرد در منطقه البیره نزدیک رام‌الله یک نظامی صهیونیست نیز زخمی شده است.

جنبش مقاومت اسلامی حماس در بیانیه‌ای در واکنش به عملیات تیراندازی دیروز در شرق طولکرم که به زخمی شدن ۳ صهیونیست منجر شد، تأکید کرد که این عملیات پاسخی طبیعی به جنایات و کشتارهای وحشیانه ارتش رژیم صهیونیستی علیه غیرنظامیان فلسطینی در نوار غزه و ادامه تجاوزات این رژیم در کرانه باختری بود. این جنبش عموم فلسطینیان در کرانه باختری و قدس اشغالی را به ادامه راه مقاومت و دفاع از ملت و سرزمین خود، پاسخ گفتن ندای سرزمین و مقدسات و اجرای عملیات‌های دلاورانه بیشتر علیه نظامیان و شهرک‌نشینان اشغالگر صهیونیست و مقابله با اقدامات تروریستی آنان فراخواند.

▼ درگیری مسلحانه در اردوگاه بلاطه

منابع محلی فلسطینی دیروز از درگیری مسلحانه شدید مبارزان مقاومت فلسطین با نظامیان اشغالگر اسرائیلی در اردوگاه بلاطه در شرق شهر نابلس در کرانه باختری خبر دادند. نیروهای اسرائیلی به این اردوگاه یورش بردند که با مقاومت مبارزان فلسطینی مواجه شدند. گزارش شده که یک جوان فلسطینی در این درگیری‌ها زخمی شده است. اشغالگران صهیونیست چند فلسطینی را هم در بلاطه ربودند. منابع محلی همچنین تأکید کردند که صهیونیست‌ها از یک جوان فلسطینی به عنوان سپر انسانی استفاده کردند.